

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY WAŁBRZYCH
za 2021 r.**

Wałbrzych, kwiecień 2022 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	2
II. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.....	3
III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	3
IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	5
V. Liczba mieszkańców	8
VI. Właściciele nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	8
VII. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych	9
VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy Wałbrzych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.....	15
IX. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.....	15
X. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.....	17
XI. Zmiany w obowiązujących aktach prawa miejscowego.....	18
XII. Podsumowanie i wnioski	18

I. Wstęp

Na podstawie art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.), dokonuje się analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przywołanym powyżej przepisem analiza obejmuje następujące zagadnienia:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych;
- ilości zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy Wałbrzych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych;
- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Niniejsza analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

II. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

Na terenie Gminy Wałbrzych istnieje możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych na instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Beethovena w Wałbrzychu o statusie RIPOK. W związku ze zniesieniem podziału na regiony obecnie jest to Instalacja Komunalna.

Na terenie Gminy Wałbrzych nie ma możliwości przetwarzania bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady te winny być zagospodarowane, zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego.

III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Inwestycje związane z gospodarką odpadami komunalnymi zrealizowane w roku 2021 służą udoskonaleniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Wałbrzych. Instalacja komunalna przy ul. Beethovena 43 to nowoczesny zakład segregacji i zagospodarowania odpadów wyposażony w nowoczesną linię technologiczną do sortowania odpadów komunalnych. Instalacja może przetworzyć do 40 000 Mg/rok zmieszanych odpadów komunalnych i 10 000 Mg/rok odpadów komunalnych pochodzących ze zbiórki selektywnej. Instalacja posiada wymagane prawem wszystkie odbiory i pozwolenia. W ramach inwestycji wybudowano też instalację do biologicznego przetwarzania odpadów zielonych w ilości 2 000 Mg/rok. Instalacja została zgłoszona do Marszałka Województwa Dolnośląskiego i oczekuje na wydanie stosownego Pozwolenia Zintegrowanego. Inwestycja została zrealizowana przez spółkę miejską, tj. Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o.

Źródło: materiały własne; Instalacja Komunalna przy ul. Beethovena w Wałbrzychu

W 2021 r. na terenie gminy działał punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Stacyjnej - łatwo dostępny i często odwiedzany szczególnie przez mieszkańców części północnej miasta. Przez cały rok funkcjonował również punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Beethovena 43. Kompletny PSZOK przy ul. Beethovena zapewnia wygodny dostęp i możliwość pozbycia się odpadów problemowych dla mieszkańców z południowej części miasta. Każdy z PSZOK-ów ma możliwość przyjęcia do 600 Mg/rok odpadów komunalnych selektywnie zbieranych. Prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych powierzono MZUK Sp. z o. o.

Źródło: materiały własne; PSZOK przy ul. Beethovena w Wałbrzychu

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOKi) są to miejsca, do których każdy mieszkaniec Wałbrzysza, może w ramach ponoszonej opłaty za odpady komunalne przekazywać

odpady komunalne zbierane w sposób selektywny tj.

- papier i tekturę;
- metale;
- tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, w tym folia opakowaniowa, butelki PET, styropian opakowaniowy;
- szkło;
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- bioodpady, w tym trawa;
- przeterminowane leki;
- chemikalia i opakowania po chemikaliach;
- farby i opakowania po farbach;
- zużyte baterie i akumulatory;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych;
- zużyte opony w ilości 12 szt. na rok na budynek jednorodzinny lub w przypadku zabudowy wielorodzinnej na lokal mieszkalny;
- odpady odzieży i tekstyliów;
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych, w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek;
- drewno;
- odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwie domowym.

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Średni miesięczny koszt usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Wałbrzych w 2021 r. (tj. koszty odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych) wyniósł **2 063 061,97 zł.**

Całkowity poniesiony koszt świadczenia usług odbierania i zagospodarowania odpadów w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. to **24 756 743,62 zł.** Zestawienie prezentuje tabela nr 1.

W porównaniu do 2020 r. wydatki na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2021 r. **zmalowały o 740 676,58 zł**, co przede wszystkim spowodowane było prowadzeniem intensywnej kampanii dot. ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz kampanii STOP PLASTIK, a także wzrostem sprzedaży odpadów selektywnie zebranych.

Tabela 1. Koszty poniesione na odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2019, 2020 i 2021 r.

Okres	Koszt poniesiony zł		
	2019	2020	2021
1 miesiąc	2 276 763,75	2 124 785,01	2 063 061,97
1 rok	27 321 164,99	25 497 420,20	24 756 743,62

**wartość uśredniona Źródło: materiały własne*

Dodatkowymi kosztami jakie ponosi gmina w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi są:

- ✓ koszty administracyjne – 722 338,19 zł;
- ✓ koszty funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Beethovena oraz przy ul. Stacyjnej- łącznie 2 074 127,07 zł;
- ✓ koszty obsługi i odbioru przeterminowanych leków z aptek na terenie miasta w wysokości 9 240,48 zł;
- ✓ koszty dodatkowe (umowy, zamówienia) – 28 631,90 zł;
- ✓ koszt zakupu w 2021 r pojemników do zbiórki odpadów komunalnych – 3 821 000,00 zł;
- ✓ koszt edukacji ekologicznej – 64 186,86 zł.

Łączny koszt edukacji ekologicznej na zadania pod nazwą „Stop plastik” oraz „Pszczoły lubią Wałbrzych, Wałbrzych lubi pszczoły” w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w 2021 r. wyniósł 64 186,86 zł, z czego 15 232,64 zł stanowiła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Łączne koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesione przez gminę Wałbrzych w roku 2021 wyniosły: **31 476 268,12 zł**. Zestawienie w/w kosztów prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Wałbrzycha w 2021 r.

Składniki kosztów systemu	Koszt [zł]
Koszty odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych	24 756 743,62
Koszty funkcjonowania PSZOK	2 074 127,07
Odbiór przeterminowanych leków z aptek	9 240,48
Edukacja ekologiczna	64 186,86
Koszty administracyjne	722 338,19
Koszty dodatkowe	28 631,90
Razem	31 476 268,12

Zródło: materiały własne

W roku 2021 wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokryły kosztów ponoszonych na funkcjonowanie systemu. Zwiększone wydatki spowodowane były koniecznością jednorazowego zakupu pojemników do zbiórki odpadów komunalnych. Gmina korzystając z możliwości ustawowej, zgodnie z uchwałą Nr XLIII/494/21 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dopłaciła do systemu kwotę **2 947 324,86 zł** za rok 2021.

Źródło: materiały własne. Pojemniki do zbiórki odpadów komunalnych

Tabela 3. Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz przypisów opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2020 i 2021 r.

Lata	Wartość faktur [zł]	Przypis opłaty [zł]
2020	25 505 435,58	30 598 197,03
2021	31 476 268,12	28 500 311,36

V. Liczba mieszkańców

Według danych z Biura Ewidencji Ludności tut. Urzędu, na dzień 31.12.2021 r. w Wałbrzychu zameldowanych było **97 466** mieszkańców. Dane te znacząco odbiegają od tych podawanych przez GUS. Wg GUS liczba ludności Wałbrzycha na dzień 31.12.2021 r. wynosiła **108 944** mieszkańców. Natomiast według danych z rejestru deklaracji, liczba mieszkańców wyniosła **85 208**.

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Uchwała nr XXXVIII/429/21 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 15 lipca 2021 r., **uchyliła** uchwałę Nr XXV/256/20 z dnia 20 sierpnia 2020 r. Rada Miejska Wałbrzycha w sprawie przyjęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają opady komunalne. W związku z powyższym od 1 listopada 2021 r. z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyłączone zostały wszystkie nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Właściciele nieruchomości wyłączonych z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi podlegają systematycznym kontrolom prowadzonym przez Straż Miejską na zlecenie Biura Środowiska i Klimatu.

W 2021 r. nie stwierdzono przypadków, w których gmina musiałaby podejmować działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj.

- organizować odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych;
- wydawać decyzję ustalającą obowiązek uiszczenia, wysokość, terminy uiszczenia opłat oraz

sposób i terminy udostępniania pojemników w celu odbierania odpadów od tych właścicieli.

VII. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta Wałbrzycha w 2021 r., wyniosła:

- **34 669,39 Mg** - zgodnie ze złożonymi sprawozdaniami przez podmioty **odbierające** odpady komunalne;
- **2 901,18 Mg** - ilość zebranych odpadów komunalnych w dwóch Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych;
- **78,86 Mg** - odpady **zebrane** od właścicieli nieruchomości, które zamieszkują mieszkańcy i właścicieli nieruchomości, których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
- **2,17 Mg** - przeterminowane leki odebrane z aptek.

Po przeliczeniu wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych na dzień przygotowania analizy daje wynik **37 651,60 Mg**, co w przybliżeniu daje **390 kg** rocznie na jednego mieszkańca. Do uzyskania wyniku została przyjęta liczba według danych z Biura Ewidencji Ludności tut. Urzędu, na dzień 31.12.2021 r. w Wałbrzychu tj. 97 466 mieszkańców.

W dalszym ciągu kontynuowano model systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zakładający selektywną zbiórkę z podziałem na główne frakcje, takie jak: odpady zmieszane (pozostałe z wysegregowania innych frakcji), zmieszane odpady opakowaniowe, butelki PET, odpady opakowaniowe z papieru i tektury, odpady opakowaniowe ze szkła. W okresie od kwietnia do listopada odbierano odpady zielone. Natomiast od 1 listopada 2021 r., po powierzeniu w formie in-house Spółce gminnej MZUK Sp. z o. o. umowy na odbiór i transport odpadów komunalnych, wprowadzono dodatkowo brązowe pojemniki do selektywnej zbiórki bioodpadów (w tym trawy).

Na terenie miasta funkcjonują dwa nowoczesne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Stacyjnej oraz przy ul. Beethovena, gdzie mieszkańcy mogą oddawać odpady wielkogabarytowe, zużyte opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Wobec powyższego w 2021 r., wzorem lat poprzednich, nie została przeprowadzona akcja zbierana odpadów wielkogabarytowych w formie wystawki, tzw akcja „Wywalamy graty z chaty”.

Utrzymane natomiast zostały kwartalne zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego bezpośrednio od mieszkańców oraz poświęteczna zbiórka choinek.

W roku 2021 gmina Wałbrzych kontynuowała współpracę z firmą MB Recycling Sp. z o. o., na mocy której na terenie miasta ustawiono 16 specjalistycznych czerwonych pojemników do zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego tzw. elektryczne śmieci. W 2021 r. zebrano w pojemnikach 31,3 Mg odpadów (z czego 82% stanowiło małe AGD, 10% duże AGD oraz 8 % baterie).

W ramach projektu „Elektryczne śmieci” na Starej Kopalni ustawiona została pasieka składająca się z 6 uli. Wszystkie ule zbudowano z wykorzystaniem materiałów recyklingowych.

Źródło: materiały własne; Pasieka na terenie Starej Kopalni w Wałbrzychu

Ilość poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu miasta Wałbrzycha w 2020 i 2021 r.- bezpośrednio od właścicieli oraz z punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych- w podziale na rodzaje odpadów wg kodów prezentuje tabela 4.

W 2021 r. zauważalny jest znaczący wzrost zainteresowania punktami selektywnego zbierania odpadów wyrażony większą ilością oddawanych odpadów. Przyczyną tego jest zrezygnowanie z akcji „Wywalamy graty z chaty” organizowanej przez gminę, z roku na rok zwiększa się również świadomość mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami oraz dbałość o ochronę środowiska na potrzeby przyszłych pokoleń.

Tabela 4. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Wałbrzych oraz zebranych w PSZOKach w 2020 i 2021 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]			
		Odebrane od właścicieli z terenu nieruchomości		Zebrane w PSZOK	
		2020	2021	2020	2021
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	23 493,74	25 497,73	0,00	0,00
15 01 06	Pozostałe odpady opakowaniowe	3 905,00	4 200,91	0,00	0,00
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	516,25	547,54	14,64	23,46
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1 202,35	1 196,54	27,50	54,50
15 01 07	Opakowania ze szkła	1 511,81	1 370,87	2,96	6,08
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,00	0,00	10,72	12,159
20 01 01	Papier i tektura	0,00	144,33	0,00	0,00
20 01 02	Szkło	0,00	16,70	0,00	0,00
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,00	224,40	0,00	0,00
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 195,80	1 238,37	149,77	99,55
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz baterie niesortowane i akumulatory zawierające te baterie	0,00	0,00	0,00	0,152
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,00	0,00	0,00	0,062
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,00	0,00	79,48	105,446

	inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35				
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,00	0,00	0,06	10,752
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0,00	0,00	1 076,92	1 614,40
16 01 03	Zużyte opony	0,00	0,00	91,50	217,675
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,00	0,00	0,00	0,00
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,00	0,00	415,33	775,78
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,00	0,00	0,00	0,00
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,00	0,00	0,05	00,062
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,00	0,00	0,00	0,00
20 03 99/20 01 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	326,14	232,01	0,00	0,00
Łącznie [Mg]		32 151,09	34 669,39	1 868,93	2 901,188

Źródło: sprawozdania i informacje podmiotów odbierających odpady od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Wałbrzych

W porównaniu do 2020 r. wzrosła ilość odbieranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Wzrost ten spowodowany jest ciągłym uszczelnianiem systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Nastąpił również znaczny wzrost oddawanych przez mieszkańców odpadów do PSZOK, w szczególności odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, papieru i tektury oraz tworzyw sztucznych.

Dążąc do zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w 2021 r., podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono intensywną edukację ekologiczną mieszkańców Wałbrzycha w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego z nimi postępowania.

1. W celu realizacji programu edukacji w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi złożony został wniosek do WFOŚiGW na realizację zadania pn. „**Stop Plastik**”.

Celem programu edukacyjnego było podniesienie świadomości ekologicznej dot. ograniczenia zanieczyszczania środowiska, zmniejszenia ilości odpadów (poprzez świadome zakupy), wzrostu wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania zasad przyczyniających się do ochrony środowiska, ograniczania zakupu jednorazowego plastiku, umiejętności ponownego wykorzystania produktu, wzrostu poczucia odpowiedzialności za środowisko.

Realizowany w ramach zadania program miał zasięg lokalny i ukierunkowany był na obszar powiatu - Miasto Wałbrzych. Projektem objętych zostało ok. 100 tys. osób (dzieci, młodzież i dorosłych mieszkańców Wałbrzycha). Głównym celem zajęć było podniesienie wiedzy w zakresie postępowania z odpadami oraz podniesienie świadomości i wrażliwości ekologicznej, kształtowanie prawidłowych nawyków w zakresie postępowania z odpadami, a także zwiększenie aktywności w zakresie podejmowania konkretnych działań proekologicznych.

Głównym celem zajęć było uzmysłowienie, że plastik jest doskonałym wynalazkiem ułatwiającym nam życie, ale z drugiej strony tak trwałym i tak wytrzymałym, że nigdy nie zniknie, dlatego tak ważne jest należyte postępowanie z tworzywami sztucznymi. Szczególną uwagę zwrócono również na zbyt konsumpcyjny styl życia, który jest przyczyną powstawania odpadów, zachęcano do rezygnacji kupowania rzeczy, których tak naprawdę nie potrzebujemy, stawiając na ponowne użycie przedmiotów, przekazywanie, okazjonalne wypożyczanie. W toku warsztatów osiągnięto cele założone w projekcie, ale również udało się wyczulić uczestników na potrzebę ochrony środowiska naturalnego, uwrażliwić na piękno przyrody oraz ukształtować postawę szacunku dla przyrody i jej piękna. Ważnym elementem było propagowanie ekologicznego stylu życia. Uczestnicy wyrazili chęć życia zgodnie z prawami przyrody oraz konieczność prawidłowej gospodarki odpadami, takiej, która pozwoli zmniejszyć ilość odpadów trafiających na składowiska.

Zrealizowaniu założonych celów służyły następujące zadania edukacyjne, prowadzone w ramach programu edukacji ekologicznej:

Warsztaty ekologiczne pod hasłem "Stop plastik" przeprowadzono:

- a) w placówkach szkolnych, szkołach podstawowych (klasy II) na terenie miasta Wałbrzycha. Celem zajęć było kształtowanie postawy proekologicznej oraz krzewienie

świadomości ekologicznej, dostrzeganie zagrożeń ekologicznych, dostrzeganie konieczności dbania o środowisko naturalne i kształtowania ekologicznego zachowania się wobec przyrody.

- b) w siedzibach Rad Wspólnot Samorządowych na terenie miasta Wałbrzycha w terminie od października do listopada 2021 r. Zajęcia odbyły się w formie wykładów. Ważnym elementem zajęć/warsztatów było propagowanie ekologicznego stylu życia. Uczestnicy wyrazili chęć życia zgodnie z prawami przyrody oraz konieczność prawidłowego postępowania z tworzywami sztucznymi. Uczestnicy wykonali kolorową sól do kąpieli z naturalnych składników.

Cele ogólne warsztatów: kształtowanie postawy proekologicznej oraz krzewienie świadomości ekologicznej, dostrzeganie zagrożeń ekologicznych; dostrzeganie konieczności dbania o środowisko naturalne i kształtowanie ekologicznego zachowania; wiedza, jak minimalizować ilość wytwarzanych odpadów przez racjonalne dokonywanie zakupów; wiedza, dlaczego podczas zakupów warto zwracać uwagę na rodzaj opakowania produktów; wiedza, jaki wpływ na ilość wytwarzanych odpadów komunalnych u źródła i na otaczające środowisko naturalne ma planowanie zakupów oraz rozważne ich dokonywanie.

2. Przeprowadzenie akcji ekologicznej polegającej na zbiórce zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Zakres działań obejmował uruchomienie dwóch stacjonarnych punktów zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie miasta Wałbrzycha oraz indywidualne odbiory bezpośrednio z domu. Akcja organizowana 4 razy w roku w miesiącach: kwiecień, czerwiec, wrzesień, grudzień. W ramach akcji zorganizowane zostały stoiska dla dzieci i dorosłych, których celem było pogłębienie świadomości mieszkańców miasta Wałbrzycha nt. zasad gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnej zbiórki surowców.

Na rok 2022 r. również został przygotowany i złożony w miesiącu marcu wniosek do WFOŚiGW. W ramach pozyskanych środków planuje się podjęcie zintegrowanych działań mających na celu edukowanie mieszkańców Wałbrzycha w zakresie:

- unikania niepotrzebnych opakowań,
- dokonywania świadomych zakupów, tzn. kupowania artykułów codziennego użytku, takich jak proszek do prania czy woda mineralna w większych opakowaniach,
- ograniczenia konsumpcji, polegające na wtórnym wykorzystaniu odpadów.

VIII. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy Wałbrzych oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych

Tabela 5.

	Ilość [Mg]
Zmieszane odpady komunalne	25 497,73
Bioodpady (włącznie z PSZOK)	1 337,92
Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania	0,00
Pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych:	
frakcja 0-88 mm (kod odpadu 19 05 03, 19 05 99)	785,1214
frakcja powyżej 80 mm (kod odpadu 19 12 12)	979,7087

IX. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zapisy art. 3b u. c. p. g. obligują gminy do osiągnięcia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Od 2021 r. zmianie uległ sposób wyliczenia poziomów recyklingu, co spowodowało, że należy poddać recyklingowi jeszcze więcej odpadów niż w przypadku zastosowania dotychczasowych wzorów. Dotychczas miasta za podstawę brały wyłącznie selektywnie zebrane frakcje, czyli efekt był mierzony wyłącznie w odniesieniu do części odpadów. Już za 2021 r. gminy musiały rozliczyć się z przekazania do odzysku **wszystkich odpadów komunalnych, w tym m.in. odpadów biodegradowalnych.**

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2021 roku, określony w ww. ustawie wynosi 20 % wagowo. Osiągnięty przez Gminę Wałbrzych poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2021 roku **wyniósł 22,59 %.**

- **Tabela nr 6. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych**

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]**								
	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020	2021
Wymagany	12	14	16	18	20	30	40	50	20
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	9,3	19	31	26	24	35	45	54,13	22,59

*Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w latach 2013-2021

** UWAGA: do 2020 r. włącznie poziom recyklingu był liczony tylko dla frakcji papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła

Aktualne przepisy prawa nie określają, jaki w roku 2021 musi zostać osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji. W 2021 roku gmina Wałbrzych osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na poziomie 7,68 %.

Tabela nr 7. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]- lata 2013-2021.

Rok	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020	2021
Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]									
Dopuszczalny	50	50	50	45	45	40	40	35	Nie określono
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	19,2	0	0	0	2	0	1	3,34	7,68

*Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w latach 2013-2021

Osiągnięty przez Gminę Wałbrzych poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2021 roku **wyniósł 100 %**.

Tabela nr 8. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowane i rozbiórkowe

	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]								
	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020	2021
Wymagany	36	38	40	42	45	50	60	70	Nie określono
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	99,9	100	100	99	100	100	100	100	100

*Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w latach 2013-2021

Przepis przejściowy art. 14 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wskazuje na obowiązek przekazywania informacji na temat osiągniętego poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych za 2020 r. i 2021 r. Ponadto w art. 3b ust. 2b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określono, że ww. poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Powyższe wyniki są najlepszym dowodem na to, że nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi przynosi zamierzone efekty.

X. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

W 2021 r. nie przekazano do termicznego przekształcania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Wałbrzych (proces unieszkodliwiania D10 lub proces odzysku R1).

·

XI. Zmiany w obowiązujących aktach prawa miejscowego.

W 2021 r. zmieniono następujące uchwały:

UCHWAŁA NR XXXVIII/429/21

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 15 lipca 2021 r.

w sprawie uchylenia uchwały nr XXV/256/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 20 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne

UCHWAŁA NR XXXIX/435/21

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 31 sierpnia 2021 r.

zmieniająca uchwałę nr XXIX/314/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Wałbrzych

UCHWAŁA NR XXXIX/436/21

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 31 sierpnia 2021 r.

zmieniająca uchwałę nr XXIX/315/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów

UCHWAŁA NR XLIII/493/21

RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 21 grudnia 2021 r.

zmieniająca uchwałę nr XXIX/315/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów

XII. Podsumowanie i wnioski

Gmina Wałbrzych osiągnęła wymagane przez Unię Europejską poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy. Na podstawie zebranych od podmiotów odbierających odpady danych można jednoznacznie

stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy funkcjonuje prawidłowo. Systemem zostały objęte nieruchomości zamieszkałe na terenie gminy, oraz do października 2021 r. włącznie nieruchomości niezamieszkałe, na których prowadzona jest działalność:

- ✓ Urzędu miasta Wałbrzycha i jednostek organizacyjnych miasta Wałbrzycha działających w formie jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych;
- ✓ instytucji kultury, sportu, oświaty dla których organizatorem, współorganizatorem lub współprowadzącym jest miasto Wałbrzych oraz spółek gminnych prowadzących działalność w zakresie kultury, sportu i oświaty, w których Gmina Wałbrzych posiada 100% udziałów.

Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny, tj. szkła, papieru, metalu, tworzyw sztucznych, odpadów zielonych. Gmina wyposażała nieruchomości jednorodzinne i małe wspólnoty w worki niezbędne do gromadzenia odpadów selektywnie zbieranych. Pozostałe nieruchomości korzystają z pojemników ustawionych w tzw. gniazdach na terenie miasta Wałbrzycha. Od listopada 2021 r. w każdym gnieździe znalazł się dodatkowy pojemnik na bioodpady. Ponadto, dzięki funkcjonowaniu dwóch Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów, mieszkańcy Gminy Wałbrzych mieli dodatkową możliwość oddania odpadów problemowych.

Priorytetowym przedsięwzięciem gminy Wałbrzych w roku 2021 było usprawnienie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w głównej mierze poprzez edukację ekologiczną mieszkańców oraz edukację przeprowadzoną w placówkach oświatowych. Ze względu na sytuację epidemiczną w kraju i ograniczone możliwości spotkań edukacja będzie sukcesywnie kontynuowana w miarę możliwości. Wszystkie informacje dot. zmian w systemie gospodarki odpadami komunalnymi przekazywane są mieszkańcom Gminy Wałbrzych na bieżąco za pośrednictwem portali internetowych, poprzez lokalne media oraz stronę internetową www.rewolucjasmieciowa.walbrzych.eu.

Gmina Wałbrzych w analizowanym roku nie tylko osiągnęła wymagane ustawowo poziomy recyklingu i ponownego przygotowania użycia odpadów komunalnych, ale kolejny rok je przekracza. Zdecydowana większość odpadów komunalnych jest poddawana innym niż składowanie procesom przetwarzania. Głównym zadaniem Gminy Wałbrzych na kolejne lata będzie dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu dokonywania świadomych, racjonalnych wyborów konsumpcyjnych co wiąże się z ograniczeniem ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz prawidłowej segregacji odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku

- i recyklingu odpadów.

Gmina planuje dalsze doskonalenie i dostosowywanie systemu do obowiązujących przepisów prawnych.

Sporządziła:
M. Mirek 74 66 55 220

Prezydent
Miasta Wałbrzyska
Roman Szelemej

